

Odlučne papine riječi protiv »duha vremena«

Tekst iz Glasa Koncila, broj 25 (1617), 19.6.2005.

16.06.2005.

Današnji različiti oblici rastapanja braka, kao što su »slobodne veze i 'brak na probu', pa čak i pseudobrak između osoba istoga spola, izrazi su anarhične slobode, koja se na pogrešni način shvaća kao pravo oslobođenje čovjeka. Takva pseudosloboda temelji se na

banalizaciji tijela, koja neizbježno uključuje banaliziranje čovjeka. Njezina je pretpostavka da čovjek od sebe može raditi što hoće: tako njegovo tijelo postaje sekundarna stvar, kojom se s ljudskoga gledišta može manipulirati, koristiti ga kako se hoće. Libertinizam, koji se hoće prikazati kao otkrivanje tijela i njegove vrijednosti, zapravo je dualizam koji prezire tijelo, stavljajući ga - da tako kažemo - izvan istinskoga bića i dostojanstva osobe«, upozorio je Papa.

»Pledoajeom za brak, obitelj i zaštitu života papa Benedikt XVI. dominira talijanskom unutarnjom politikom.« To je u svome komentaru 7. lipnja zaključio dopisnik austrijskoga Kathpressa Ludwig Ring-Eifel, nakon što je Sveti Otac 6. lipnja sam otvorio pastoralno zasjedanje svoje biskupije Rim. U svome - zasada - neobično dugome govoru, Papa je govorio o antropološkom temelju obitelji, o

braku i obitelji u povijesti spasenja, o djeci, o odnosu obitelji i Crkve, prijetnjama relativizma, te svećeništvu i posvećenome životu.

Odlučni nastup pape Benedikta XVI. ipak nikoga ne treba čuditi. Govorio je o obitelji koja se zasniva na braku muškarca i žene, a ne na heteroseksualnim ili homoseksualnim »slobodnim vezama«. Govorio je o zaštiti života, od začeća do naravne smrti. Sve su te sadržaje na naslovnica dan kasnije, 7. lipnja, imale talijanske dnevne novine. Već prema političkom i/ili ideološkom usmjerenju bile su podijeljene i (ne)simpatije za nastup Svetoga Oca. Komentatori pojedinih novina isticali su da su Papine riječi bile »oštre«. Taj javni nastup Benedikta XVI. bio je već četvrti u nizu u tek nekoliko dana, kojim želi zaštititi ljudski život i obitelj. Komentatori su ga stavili u okvir talijanskog referenduma

održanog 12. i 13. lipnja, kojim se odlučivalo o liberalizaciji bioetičkoga zakona glede umjetne oplodnje.

Svojim govorom Benedikt XVI. još je jednom potpuno stao za zaštitu života, podupirući talijanske biskupe. »Tonom koji je bio još jasniji od njegova prethodnika, ali koji nije bio manje odlučan, ustvrdio je da su katolici pozvani suprotstavljati se 'vladavini relativizma' u društvu. K tome pripadaju zaštita obitelji i obrana ljudskoga života od začeća do prirodne smrti. Nije slučajno da su nakon papinih riječi u javnost došli krici upozorenja iz lijevoburžujskih i eksmarksističkih logora: Oni se boje, da bi borba oko zakona o bioetici mogla biti početni pucanj za veliku raspravu o vrijednostima«, piše dopisnik Kathpressa.

**Banaliziranje tijela
pseudooslobođenja čovjeka**

Na početku govora Benedikt XVI. sve je podsjetio kako je sve što se događa dio velikoga pastoralnog plana koji je započeo, kao rimski biskup, njegov prethodnik papa Ivan Pavao II, zamolivši da se ne prekine put »gradskih misija« u kojemu su angažirano sudjelovali svi vjernici i ne izgube plodovi koji su postignuti u pripremi na Svetu godinu 2000.

»Nadasve vam želim reći da kanim u potpunosti potvrditi taj izbor: on, naime, otkriva da je sve nužniji i da nema alternativa u društvenome i kulturnom okruženju u kojemu djeluju brojne snage koje nas nastoje udaljiti od vjere i kršćanskoga života.« Već dvije godine Rimski biskupija u središtu ima obitelj, ne samo zato što je ona osnovna ljudska zbilja, već zato što je u poteškoćama i što je izložena raznim prijetnjama, te je treba ispravno evangelizirati i konkretno podupirati.

Brak i obitelj u stvarnosti nisu slučajna sociološka konstrukcija, plod povijesnih i ekonomskih prilika, rekao je Papa. Upravo suprotno tome: pitanje odnosa između muškarca i žene svoje korijene ima u najdubljoj biti ljudskoga bića i svoj odgovor može naći samo krećući od njih dvoje. To se pitanje ne može odvojiti od pitanja koje si čovjek stalno postavlja: Tko sam ja? Tko je čovjek? To je pitanje povezano s pitanjem o Bogu i njegovu postojanju, a odgovor je da je Bog čovjeka stvorio na svoju sliku. U tom se viđenju nalazi »kršćanska antropologija«, kršćansko gledanje i razumijevanje čovjeka, jedinstva tijela i duha. Ako je Bog ljubav, onda i čovjek postaje sličan Bogu kada ljubi. U slobodnom ujedinjenju muškarca i žene u braku, očituje se i odgovornost. A ta se odgovornost mora potvrditi i javnim »da«, a sam brak predstavlja instituciju. Današnji različiti oblici rastapanja braka, kao

što su »slobodne veze i 'brak na probu', pa čak i pseudobrak između osoba istoga spola, izrazi su anarhične slobode, koja se na pogrešni način shvaća kao pravo oslobođenje čovjeka. Takva pseudosloboda temelji se na banalizaciji tijela, koja neizbježno uključuje banaliziranje čovjeka. Njezina je pretpostavka da čovjek od sebe može raditi što hoće: tako njegovo tijelo postaje sekundarna stvar, kojom se s ljudskoga gledišta može manipulirati, koristiti ga kako se hoće. Libertinizam, koji se hoće prikazati kao otkrivanje tijela i njegove vrijednosti, zapravo je dualizam koji prezire tijelo, stavljajući ga - da tako kažemo - izvan istinskoga bića i dostojanstva osobe«, upozorio je Papa.

Svojim otvorenim i jasnim govorom o vrijednostima čovjeka i obitelji papa Benedikt XVI. uznemirio je još

jednom neke lijevoburžujske i
eksmarksističke talijanske krugove

Čovjek se mora osloboditi »zatvora
svojega 'ja'«

Brak i obitelj imaju svoje mjesto u
povijesti spasenja, i kako
»utjelovljenje Sina Božjega otkriva
svoje pravo značenje u križu, tako je i
istinska ljudska ljubav darivanje
sebe, i ne može postojati ako se želi
udaljiti od križa«. Poziv na ljubav
ono je što čovjeka čini istinskom
slikom Božjom. »I u naraštaju djece
brak odražava svoj božanski model,
Božju ljubav za čovjeka. U muškarcu
i ženi očinstvo i majčinstvo, kao tijelo
i kao ljubav, ne mogu se svesti samo
na »biološko«, upozorio je Papa
ističući da je suprotno ljudskoj
ljubavi, dubokome pozivu muškarca
i žene, sustavno zatvarati svoje
zajedništvo daru života, i još je gore
taj život koji se rađa zatirati ili na
njega dizati ruku.

Govoriti o dostojanstvu čovjeka, braka i obitelji nije dovoljno; nije dovoljna ni teorija ni nauk što ga treba prenositi. Nužno je svakodnevno svjedočenje, svakodnevna bliskost koja je svojstvena ljubavi i koja se vidi u obitelji, ali i u župi, u crkvenome pokretu ili udruzi. Svjedok je za odgoj djece najvažniji, nastavio je Sveti Otac, potičući sve na molitvu i aktivno sudjelovanje u zaštiti obitelji. Društvo danas relativizira sve, pa i obitelj. Stoga nije jednostavno djelovati na odgojnom području, na kojemu je potrebno i puno slobode. Relativizam želi sve proglasiti »nedefinitivnim«; po njemu ništa nije »konačno«, i kao »posljednju mjeru svega« stavlja »vlastito ja i njegove prohtjeve«. Tako pod prividom slobode za svakoga postaje zatvor, jer rastavlja čovjeka od čovjeka, tako da se svatko zatekne zatvorenim u svoje »ja«. U tom relativističkom okruženju nije moguć pravi odgoj: bez svjetla

istine prije ili kasnije svaka osoba osuđena je na sumnju o dobroti vlastitoga života i odnosa koji ga čine, valjanosti svoga zauzimanja da s drugima izgradi nešto zajedničko.

»Jasno je, dakle, da moramo nastojati ne samo nadići relativizam u našem djelovanju na formaciji osoba, već smo također pozvani suprotstaviti se njegovoj razarajućoj prevlasti u društvu i kulturi«, rekao je Papa pozivajući kršćanske obitelji na javno svjedočenje kako bi se ponovno potvrdila nedodirljivost ljudskog života od začeca do prirodnoga svršetka, jedinstvena i nezamjenjiva vrijednost obitelji zasnovane na braku i potreba za zakonskim i administrativnim propisima koji će podupirati obitelji u zadaći rađanja i odgoja djece, što je bitna zadaća za našu zajedničku budućnost«, istaknuo je papa Benedikt XVI. pozivajući i na velikodušni odgoj djece za duhovna zvanja. (rr)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/odlucne-papine-rijeci-
protiv-duha-vremena/](https://opusdei.org/hr-hr/article/odlucne-papine-rijeci-protiv-duha-vremena/) (22.02.2026.)